

Jaarverslag 2022

Vereniging, bestuur en leden

In de eerste maanden van 2022 was het niet mogelijk om in verband met de coronamaatregelen fysieke ledenbijeenkomsten te organiseren. Vanaf maart werden de maatregelen afgeschaald en kon weer een regulier programma worden opgesteld.

Op de jaarvergadering nam Cor de Nijs, na zes jaar leiding aan de vereniging te hebben gegeven, afscheid als voorzitter. De vacature van voorzitter kon in het verslagjaar helaas niet worden opgevuld. De overige bestuursposities bleven ongewijzigd: Jo Kluskens (penningmeester), Thijs Loven (secretaris), Toke Hulsebos en Henk Vaes (bestuurslid). Op de ledenvergadering van 2 november werd door de leden ingestemd met het aantreden van Edwin Saanen als bestuurslid.

Jos en May Reemers en Ton Wijers werden gehuldigd met hun 25 jarig lidmaatschap. May Reemers mocht tevens de gouden slagpen ontvangen voor de vele verdienstejaren de afgelopen jaren.

Jan Jonkers, Har Luijten, Jo Kluskens en Henk Vaes werden gezamenlijk lid van het jaar voor hun inzet bij de productie van 46 steenuilenkasten.

Het ledental van de vereniging nam opnieuw toe van 136 leden in 2021 naar 145 leden in 2022. Helaas kwam ons zeer gewaardeerde lid, Jan Brinkmans, na een langdurige ziekbed te overlijden. Jan werd op de bijeenkomst van 2 november in stilte herdacht.

Het bestuur kwam vijf maal voor een vergadering bij elkaar en voor de leden werden in zaal Centraal vijf bijeenkomsten georganiseerd. Op de bijeenkomsten waren 19 tot 48 leden aanwezig. Er werden presentaties gegeven met als onderwerp:

- een voorbeschouwing op de excursie naar het eiland Tiengemetten;
- resultaten van PTT-tellingen in Nederweert en de bijzondere ontwikkeling van Bonte Vliegenvangers in een perceel in het Weerterbos;
- Een lezing over de leefwijze en bescherming van Kerkuilen in Limburg;
- Een lezing over leefwijze en bescherming van de Das;
- flitspresentaties met impressies van het vrijwilligerswerk, het project vlechtheg en het broedvogelonderzoek.

Door het bestuur werden verder de volgende acties ondernomen:

- De gemeente Nederweert kreeg een brief in verband met tekortkomingen in het bermonderhoud;
- Er werd advies gegeven voor een nieuw op te stellen bermbeheerplan in 2023;
- Met het Waterschap Limburg werden afspraken gemaakt over aanpassingen in het maaibeheer langs een aantal beektrajecten.

Naast ledenbijeenkomsten werden de volgende extra activiteiten georganiseerd:

- Op 26 januari werden i.v.m. het 90 jarig jubileum van het Limburgs landschap 15 bomen geschonken. De bomen werden als laan aangeplant bij De Banen.
- Op 14 mei ging de vereniging per bus op excursie naar het eiland Tiengemeten.
- Op 15 mei werd in de Kwegt een vogelexcursie georganiseerd waar 28 personen aan hebben deelgenomen.
- Op 25 juni werd voor de leden in samenwerking met het Limburgs Landschap een informatieve excursie gehouden in het Weerterbos.
- Op 9 oktober werd na vele jaren weer de familiedag georganiseerd. Aan deze activiteit werd door 32 leden deelgenomen

Informatie en educatie

De basiscursus vogels kijken werd na twee coronajaren hervat en door 24 deelnemers afgerond. Voor de deelnemers werden zeven lesavonden en vier excursies georganiseerd. Wetenswaardigheden over de verenging werden via de website, facebook en lokale media verspreid.

Vogeltellingen

In Nederweert werden door 19 waarnemers 16 van de 21 telgebieden op zeldzamen schaarse broedvogels onderzocht. Er werden binnen het project 81 soorten vastgesteld, waarbij de Koekoek als extra soort werd toegevoegd. Bijzonder waren de territoria van Graszanger, Orpheusspotvogel en Draaihals. Bonte Vliegenvangers, Gekraagde Roodstaarten zaten flink in de lift. In de Kwegt werden zes nesten van de Aalscholver geteld en er werden twee kolonies van de Oeverzwaluw ontdekt. Daarentegen werd de Blauwe reigerkolonie in landgoed 't Kruis verlaten.

In de Groote Peel werd op 11 februari en 17 december meegedaan met de Klapekstertelling. Aan deze telling werd door 10 personen deelgenomen waarbij telgebieden in het Limburgse deel van de Groote Peel op deze soort werden onderzocht.

Trektellingen

Op de trektelpost werd het formidabele aantal van 678 uren volbracht en werden ruim 433.000 vogels geteld. Het accent van de tellingen ligt in het voorjaar en het najaar. Op de telpost werden 148 soorten trekvogels gespot. Tijdens de tellingen werden opvallende aantallen geteld van de Houtduif (243.00): Vink (53720) en Spreeuw (37954).

Soorten die opvallend meer werden geteld dan in een gemiddeld jaar waren: Grote Lijster (705), Sperwer (564), Lepelaar (321) en Bruine Kiekendief (215). Het windscherm op de telpost werd mede door inzet vanuit de verenging vernieuwd en biedt extra beschutting onder slechte omstandigheden.

Door de aanmelding van nieuwe waarnemers konden de vier PTT-routes opnieuw worden geteld. Aan deze activiteit werd door zes leden deelgenomen. In het 2^e weekend van januari was het weer tijd voor de Midwintertelling. In Nederweert werden watervogels geteld op de Noordervaart, Zuid-Willemsvaart, Kanalenkruising, De Banen en Sarsven en de vennen in de Schoorkuilen. De retentiebekkens op de Laarderheide werden als nieuw telgebied toegevoegd. Aan deze telling werd door 11 leden deelgenomen

Beschermingswerk en beheer

Kerkuilenwerkgroep

De vijf leden van de kerkuilenwerkgroep beleefden een teleurstellend jaar. Binnen het werkgebied werden 63 kasten gecontroleerd, waarbij binnen de gemeente Nederweert geen enkele jonge kerkuil werd aangetroffen. De oorzaak ligt besloten in een erbarmelijk muizenjaar wat zijn uitwerking had op het broedgedrag van de Kerkuilen. Enige lichtpuntje waren twee legsels met ieder drie jongen in het werkgebied buiten de gemeente Nederweert.

Stenuilenwerkgroep

De zeven leden van de steenuilenwerkgroep hadden meer succes. Steenuilen zijn minder gevoelig voor de variaties in het muizenbestand en beschikken over een breder voedselspectrum. Van de 115 gecontroleerde nestkasten waren 35 kasten bezet en werden 102 jongen geteld.

Weidevogels

De weidevogelstand in Nederweert hangt aan een zijden draadje, dit ondanks een behoorlijk areaal aan extensieve akker- en weidevogelpercelen en de inzet van agrarische ondernemers.

Er werden in het werkgebied 104 nestelende Kieviten aangetroffen waarvan slechts 31 paren succesvol hebben gebroed. Grutto's bereikten een absoluut dieptepunt. Beschermers telden maar zes paren die geen jongen grootbrachten. De droge jaren vanaf 2018 zorgen voor extra zware omstandigheden voor broedende Grutto's. Als gevolg hiervan werd de afgelopen drie jaren slechts een vliegvlug jong waargenomen. Het is niet meer de vraag of de Grutto uit Nederweert gaat verdwijnen maar wanneer.

De Scholekster wordt ook steeds minder waargenomen in Nederweert, waarbij het lijkt of de soort steeds meer gebruik maakt van platte daken. Van de negen ontdekte paren werden vier op een gebouw ontdekt. Ook Wulpen deelden mee in de malaise in het agrarisch gebied. In het werkgebied werden 14 paren aangetroffen waarvan de helft tot broeden kwam en 17 jongen het nest verlieten. Helaas is geen enkel jong vliegvlug geworden.

Landschapsbeheer

Het project vlechtheg is in een nieuwe fase beland. In 2022 werden vrijwilligers door een deskundige opgeleid om de eerste geschikte delen te gaan vlechten. Op deze wijze kan de heg uitgroeien tot een uniek stukje natuur aan de randen van het Sarsven.

In het winterhalfjaar werd door een groep vrijwilligers kleinschalig landschapsbeheer uitgevoerd. Er werd onderhoud gepleegd aan de heide in het natuurgebied De Zoom, twee werk ochtenden aan houtsingel langs de Einderbeek en een gagelperceel in de Kwegt. Daarnaast werd twee keer heidebeheer uitgevoerd in het Maarheezerveld, waaronder een ochtend met 80 deelnemende scoutingleden.

Nederweert, 1 maart 2023

Thijs Loven
secretaris